

Sygn. akt IX U 164/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: **Przewodniczący: SSR Justyna Barczyk-Swalska**

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2015 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **M. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.**

o świadczenie rehabilitacyjne

postanowił:

oddalić wniosek M. M. o zwrot kosztów podróży i utraconego zarobku w związku ze stawiennictwem na rozprawę wyznaczoną na dzień 25 sierpnia 2014 r.

UZASADNIENIE

W niniejszej sprawie została wyznaczona rozprawa na dzień 25 sierpnia 2014 r., jednak z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność sędziego referenta została odwołana. Na rozprawę został wezwany celem przesłuchania w charakterze strony – pod rygorem pominięcia dowodu z jego przesłuchania - odwołujący się M. M.. Wezwanie zostało skierowane na adres wskazany przez ubezpieczonego w odwołaniu – ul. (...) w S..

Ubezpieczony, który stawił się na posiedzenie, w tym samym dniu złożył wniosek o zwrot kosztów stawiennictwa związanych z podróżą z W. – gdzie, jak wskazał w piśmie z dnia 25.08.2014 r., obecnie zamieszkuje, w łącznej kwocie 131,80 zł oraz związanych z utraconym wynagrodzeniem za pracę w kwocie 300 zł.

Wniosek okazał się nieuzasadniony.

Koszty podróży strony zwolnionej od kosztów sądowych związane z nakazaniem przez sąd jej osobistym stawiennictwem należą do wydatków postępowania, co wynika z art. 5 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r., poz. 1025). Wnoszący odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych korzysta z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych (art. 96 ust. 1 pkt 4) wskazanej ustawy), zatem może domagać się zwrotu kosztów podróży, o jakich mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1) ustawy. Należności z tego tytułu przysługują mu zgodnie z art. 91 przywołanej ustawy w wysokości przewidzianej dla świadków. Odwołujący się może zatem dochodzić zwrotu kosztów podróży z miejsca jego zamieszkania do miejsca wykonywania czynności sądowej na wezwanie sądu według zasad obowiązujących przy obliczaniu należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (art. 85 ust. 1 i 86 ust. 1 ustawy). Wspomniane zasady określone zostały w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 167). Zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia, zwrot kosztów przejazdu przysługuje w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu środka transportu, wraz ze związanymi z nimi opłatami dodatkowymi, w tym

miejscówkami, z uwzględnieniem posiadanej przez pracownika ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga przysługuje.

Mimo formalnej możliwości domagania się przez ubezpieczonego zwrotu kosztów podróży, w świetle okoliczności faktycznych niniejszej sprawy oraz obowiązujących przepisów, przyznanie na jego rzecz jakichkolwiek należności w związku ze stawiennictwem do sądu na rozprawę w dniu 25 sierpnia 2014 r., jest niezasadne. Ubezpieczony został pouczone o treści art. 136 kpc przy pierwszym piśmie kierowanym do niego z sądu, które zostało odebrane przez dorosłego domownika – matkę ubezpieczonego - już w dniu 5 maja 2014 r. Na mocy wskazanego przepisu, strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadamiać sąd o każdej zmianie swego zamieszkania (§1). W razie zaniedbania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany. O powyższym obowiązku i skutkach jego niedopełnienia sąd powinien pouczyć stronę przy pierwszym doręczeniu (§2).

Wezwanie na rozprawę kierowane do wskazanego w odwołaniu miejsca zamieszkania w S. odebrał w dniu 21 lipca 2014 r. dorosły domownik ubezpieczonego - J. M., a mimo to ubezpieczony w żaden sposób nie poinformował sądu o niemożności stawiennictwa w sądzie w związku z wyjazdem (przeprowadzką) do miejscowości znacznie oddalonej od siedziby sądu. W przypadku podjęcia przez niego takich działań odwołujący się zostałby przesłuchany w drodze pomocy sądowej w miejscowości, w której przebywa (o co zresztą po powzięciu przez sąd w dniu 25.08.2014 r. wiadomości o zmianie miejsca zamieszkania powoda, ubezpieczony został zapytany zarządzeniem z dnia 11.09.2014 r.).

Wobec powyższego, jako niedopuszczalne należy uznać ponoszenie przez Skarb Państwa – także tymczasowo, tj. do czasu zakończenia sprawy i obciążenia nimi strony proces przegrywającej – wydatków znacznie powiększonych w związku ze stawiennictwem do sądu ubezpieczonego nie z miejscowości do której było kierowanie wezwanie – jedynie wskutek zaniechania przez niego udzielenia sądowi informacji o zmianie miejsca zamieszkania (i to wbrew obowiązkowi nałożonemu przez art. 136 kpc). W takich przypadkach bowiem zastosowanie znajduje art. 235 kpc w związku z § 100 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych, na mocy których postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym, chyba że sprzeciwia się temu charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub niewspółmierność kosztów w stosunku do przedmiotu sporu. W takich wypadkach sąd orzekający zleci przeprowadzenie dowodu jednemu ze swych członków (sędzia wyznaczony) albo innemu sądowi (sąd wezwany).

Mimo zatem faktu, że w toku postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wydatki ponosi Skarb Państwa (zgodnie z art. 98 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), brak jest podstaw do zwrotu tych należności na rzecz ubezpieczonego z przyczyn wskazanych powyżej.

Jako bezzasadny należało ocenić również wnioski ubezpieczonego o zwrot zarobku utraconego w związku ze stawiennictwem na rozprawę w dniu 25.08.2015 r. Wskazana powyżej ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ani żaden inny aktualnie obowiązujący przepis nie przewiduje bowiem zwrotu na rzecz strony od Skarbu Państwa utraconego w związku ze stawiennictwem zarobku lub dochodu.

Należności te (a także omówione powyżej koszty dojazdu) mogłyby zostać rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie – zgodnie z art. 98 kpc, na mocy którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) (§1). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego (§2). Wobec jednak faktu, że ubezpieczony nie złożył wniosku o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, przede wszystkim zaś proces przegrał (na mocy wyroku został

zobowiązany do zwrotu całości należności określonej zaskarżoną decyzją, z pominięciem jedynie 7 dni odsetek), jego wniosek w tej mierze również nie mógł zostać uwzględniony także w tym trybie.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak na wstępie.

IX U 164/14

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

5. (...)